

WYDARZENIA

75 lat polskiej bandery na „Darze Pomorza”

13 lipca 1930 roku w obecności ministra Eugeniusza Kwiatkowskiego podniesiono polską banderę na nowym statku Szkoły Morskiej w Gdyni „Dar Pomorza”. W 75. rocznicę tego wydarzenia na żaglowcu odbyła się uroczystość, przygotowana przez Towarzystwo Przyjaciół „Daru Pomorza” we współpracy z CMM. Uczestniczyli w niej wszyscy ci, którzy przyczynili się do zachowania żaglowca jako narodowej spuścizny, a więc przedstawiciele TP „Daru Pomorza”, jego pierwszego armatora – Akademii Morskiej w Gdyni, obecnego właściciela – CMM, a także władz miasta Gdyni i Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej. Patronat nad uroczystością objęli m.in. Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski, Marszałek Senatu Longin Pastusiak i Minister Kultury Waldemar Dąbrowski.

Najważniejszym punktem obchodów była msza święta, której przewodniczył abp metropolita gdański ks. dr Tadeusz Gocłowski. Msza została odprawiona przed przedwojennym ołtarzem „Daru”, po 1949 roku zdeponowanym w parafii Św. Rodziny w Gdyni-Grabówku. Ołtarz ten, dzięki staraniom kpt. Figiela, powrócił na żaglowiec i niedługo zostanie wyeksponowany w ramach stałej ekspozycji statku-muzeum.

Z okazji rocznicy wydano dwie książki, których promocja odbyła się w trakcie uroczystości: „Dar Pomorza 2” z serii „Studia i materiały Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku” oraz „Dar Pomorza. 75 lat w służbie biało-czerwonej” nakładem Towarzystwa Przyjaciół „Daru Pomorza”.

Uroczystość podniesienia polskiej bandery na „Darze Pomorza” 13 lipca 1930 roku. Przy banderze, poświęconej przez bpa S. Okoniewskiego, kłęczą min. E. Kwiatkowski i kapitan statku K. Maciejewicz.

13 lipca 2005 r.: uroczysta msza św. przed dawnym ołtarzem i historyczną banderą „Daru Pomorza”. Fot. Ewa Meksiak

WYSTAWY

Malarstwo chińskie

21 czerwca w Składzie Kolonialnym otwarta została wystawa „Współczesne malarstwo chińskie ze zbiorów Muzeum Azji i Pacyfiku”. Prezentowane są na niej akwarele chińskiego artysty Hu Jigao (ur. 1930), absolwenta malarstwa, grafiki i archeologii na chińskich uczelniach oraz ochrony zabytków UMK w Toruniu. Dzięki różnorodnemu wykształceniu Hu Jigao jest niezwykle cenionym doradcą i członkiem państwowych komisji, nie zarzuca jednak twórczości, wystawiając także w Polsce. Po wystawach w 1987 i 1989 r. podarował Muzeum Azji i Pacyfiku kolekcję kilkudziesięciu akwrel, które stały się podstawą ekspozycji w CMM.

Hu Jigao jest spadkobiercą wielowiekowej tradycji artystycznej Chin, najwyraźniej wpisując się w nurt malarstwa zwanego „opisywaniem idei”: długotrwałe studia przedmiotu pozwalają uchwycić jego ideę i przekazać w najprostszej formie to, co stanowi o jego istocie. Także tematyka jego prac jest tradycyjna: kwiaty, rośliny, ptaki, a wśród nich – motywy wodne, m.in. przeprawa łódką. Ekspozycja czynna będzie do końca stycznia 2006 r.

Otwarcie wystawy malarstwa Hu Jigao – od lewej dyrektor Muzeum Azji i Pacyfiku pan Andrzej Wawrzyniak i dyrektor CMM dr Jerzy Litwin. Fot. Bernadeta Galus

Życie na statku

W ramach stałej ekspozycji w Spichlerzach na Ołowiance została udostępniona do zwiedzania wystawa „Życie codzienne na statku handlowym w XVIII wieku”. Jej podstawą są zabytki pozyskane przez CMM w trakcie podwodnych badań archeologicznych na wrakach XVIII-wiecznych statków, przede wszystkim unikatowa kolekcja codziennych ubiorów marynarskich z angielskiego żaglowca „General Carleton”. W części dotyczącej pracy na statku znalazły się narzędzia ciesielskie, bosmańskie oraz elementy takielunku, natomiast we fragmencie przedstawiającym (rzadkie) rozrywki m.in. kaolinowa fajka i... spluwaczki dla palaczy. Na uwagę zasługuje szczególnie aranżacja: część gabloty wypełnia zrekonstruowany fragment międzypokładu wraz z figurą ubraną w odtworzony przez Pracownię Konserwacji CMM marynarski ubiór. Autorką scenariusza jest mgr Janina Rutkowska z Działu Historii Żeglugi i Handlu Morskiego, wnętrze drewnianego statku zrekonstruował pan Ireneusz Mokwa, a oprawę plastyczną przygotowały panie mgr Krystyna Bryłko i Anna Jagoda.

Powrót „Swaroga”

W sierpniu ubiegłego roku przyплыła do Gdańska Prypecia, Bugiem i Wisłą ekspedycja Narodowej Akademii Nauk Ukrainy na statku „Swarog”, będącym repliką łodzi wikińskiej odkrytej w nurtach Prypeci pod Kijowem. Załoga po trzytygodniowym rejsie naukowo-eksperymentalnym powróciła do domu, pozostawiając statek na zimę w CMM. W tym roku eksperyment jest kontynuowany: 28 czerwca „Swarog” wypłynął w drogę powrotną, tym razem historycznym szlakiem wodnym łączącym region południowego Bałtyku z Rusią Kijowską i Bizancjum: przez Zalew Wiślany do Kaliningradu, a następnie Pregołą, Niemnem, Prypecią i Dnieprem. W wyprawie, w trakcie której odtwarzane są warunki średniowiecznej żeglugi i bytowania na pokładzie, bierze udział jako przedstawiciel CMM mgr Marek Cieślak z Działu Budownictwa Okrętowego. Przed wyruszeniem w drogę powrotną załoga „Swaroga” wręczyła dyrektorowi CMM dr. Jerzemu Litwinowi order „Kozacka sława” 3 klasy, nadany przez Uniwersytet w Kijowie jako uhonorowanie współpracy pomiędzy obiema instytucjami.

Rejs na żaglowcu „Sarpen”

Zabytkowy szwedzki żaglowiec „Sarpen” (zbudowany w 1892 roku) przyплыł 11 lipca do Gdańska w ramach projektu „Szwedzkie muzea z wizytą w Polsce. Wyprawa i wystawa 2005”. „Sarpen” to statek treningowy skautów z Simirshamn, którego dorosła załoga tworzona jest na zasadzie wolontariatu. 12 lipca, gdy młodzi uczestnicy rejsu zwiedzali Gdańsk, na pokład zostali zaproszeni pracownicy CMM, którzy odbyli 8-godzinny rejs szkoleniowy po Zatoce Gdańskiej. Przed wejściem na pokład żaglowca zostali podzieleni na wachty i pod okiem 5 osób załogi z kapitanem Andersem Bergiem na czele uczyli się podstawowych zasad nawigacji i obsługi żagli. 13 lipca żaglowiec popłynął do Gdyni, gdzie m.in. uczestniczył w obchodach jubileuszu „Daru Pomorza”, a dzień później udał się w drogę powrotną.

Sternik Agnieszka Piórkowska z Działu Edukacji wyprowadza statek z portu pod kierunkiem kapitana Andersa Berga.

Niebezpieczna praca przy bukszprycie: marynarz Monika Golenko z Działu Edukacji i szwedzka pani oficer. Fot. Anna Ciemińska

ODDZIAŁY

Ekspozycje z dziedziny rybołówstwa

Po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej w naszym rybołówstwie zachodzą ogromne zmiany, związane z koniecznością jego restrukturyzacji. Wielu rybaków złomuje swoje kutry, a są to często obiekty cenne ze względów historycznych. CMM stara się uchronić przed zniszczeniem przynajmniej fragmenty ku-

trów oraz elementy ich wyposażenia, zwłaszcza te sprzed modernizacji jednostek. Kozły sieciowe, wciągarki trałowe, kotwice, sterówka kutra typu STOREM znajdują swoje miejsce w oddziale CMM – Muzeum Rybołówstwa w Helu. Plany są jeszcze bardziej ambitne: CMM wraz z nowo powstałym Stowarzyszeniem Ochrony Dziedzictwa Rybołówstwa Bałtyku, którego proces rejestracji jako organizacji użyteczności publicznej właśnie trwa, chce zachować jako obiekty muzealne przykłady całych jednostek: po jednym kuterze z serii budowanych przez polskie stocznie. Prowadzone są rozmowy z właścicielami kutrów B-25S i KB-21Ł (kuter bałtycki łososiowy – ostatni seryjnie budowany kuter burtowy). Jednostki te zostaną wyeksponowane w tworzoną oddział CMM we Władysławowie.

Remont w Tczewie

Muzeum Wisły w Tczewie czynne będzie tylko do końca września. Potem obiekt zostanie poddany gruntownej modernizacji. W ramach projektu „Centrum wystawienniczo-regionalne dolnej Wisły w Tczewie”, finansowanego m.in. z dotacji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, siedziba Muzeum Wisły zostanie wyremontowana i częściowo przebudowana, tak aby pomieścić muzeum poświęcone historii Tczewa oraz multimedialny punkt informacji turystycznej. Powstać ma nowoczesne centrum kulturalne, promujące dziedzictwo Kociewia.

PO GODZINACH

Pracownicza integracja

W ciepły wieczór przesilenia letniego pracownicy CMM zjechali do parku pałacowego w Leźnie, gdzie przy muzyce na żywo oraz potrawach z grilla odbyło się spotkanie integracyjne. Tańce, gry i zabawy oraz rozmowy (oczywiście na tematy zupełnie nie związane z pracą) trwały do późnych godzin, a miłej atmosferze sprzyjało niezwykle otoczenie. Imprezę przygotował Dział Marketingu we współpracy z Działem Administracji CMM.

Emerytura po 39 latach

Pani Dorota Czoska swoją pierwszą pracę podjęła w 1966 roku: została zatrudniona jako pomoc muzealna w Muzeum Morskim. Wówczas całe muzeum mieściło się w Żurawiu, a jego załoga liczyła kilkanaście osób. Mijały lata, instytucja potężnie się rozrosła, zmieniła nazwę i rangę, a pani Dorota pozostała wierna Żurawiovi, z czasem zostając brygadzistką tutejszych opiekunek ekspozycji. W lipcu tego roku, po 39 latach pracy, odchodzi na emeryturę. Pani Dorocie najserdeczniej dziękujemy za lata rzetelnej pracy i życzymy równie długich i udanych lat odpoczynku na emeryturze.

ZAPROSZENIA

Wokół „Carmen”

46. koncert z cyklu „Muzyka na wodzie” odbędzie się pod znakiem opery Georges Bizeta. Wystąpi dysponująca kontraltom dramatycznym francuska artystka Catherine Dagois, której na fortepianie akompaniować będzie Edgar Teufel. W programie znajdują się pieśni i arie autorstwa kompozytorów francuskich i hiszpańskich, a także *Dansons la Gigue* Ireny Wieniawskiej, córki Henryka Wieniawskiego, której twórczością pasjonują się francuscy artyści. Ukoronowaniem recitalu będą oczywiście arie i recytatywy z opery „Carmen”. Koncert odbędzie się w piątek 29 lipca 2005 r. o godz. 18.00 w Spichlerzach na Ołowiance.